

**R. P. Ioannis De Lvgo Hispalensis, E Societate Iesv, In
Collegio Romano eiusdem Societ. olim Theologiæ
Professoris, nunc S. R. E. Cardinalis, Disputationes
Scholasticæ, Et Morales, De Sacramentis in ...**

Lugo, Juan de

Lugduni, 1652

5. Nostra sententia de essentia huius Sacrificij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82340)

non significant sanguinem, non tamen perunt, non poni ibi sanguinem: imo (si ita fas est dicere) exigendo quod ponatur corpus, exigunt quasi mediate, & consequenter, quod ponatur etiam sanguis: tantum abest, quod ex se tendant ad separandum vnum ab alio, & mactandum, quantum est ex se. Rursus iuxta illam sententiam dicendum videtur in triduo, quando iam re ipsa erat separatum corpus à sanguine, si re ipsa fieret cōsecratio, non faciendum Sacrificium per consecrationem Eucharistiæ; quia tunc per verba non separarentur, quæ essent coniuncta, sed ponerentur separata, quæ iam re ipsa erant separata: quare sicut qui corpus, & sanguine ouis iam occisæ poneret in alio loco, non diceretur sacrificare; ille enim non separaret vnum ab alio: sic in triduo cum iam Christus esset occisus realiter, non censeretur vlllo modo occidi per consecrationem, cum per ipsam non separarentur eius partes, quæ iam supponebantur separata.

62. Ultimo loco referri potest alius modus dicendi, quo istam rationem sacrificij explicuit Nicol. Cabasilas Græcus in expositione Liturgiæ c. 32. 4. & el 6. tom. Bibliotheca sacra; quia scilicet sicut tunc dicitur sacrificari ouis, quando ex non mactata fit ouis mactata; sic etiā illa mutatio est vera, & propria sacrificatio, quæ ex pane non mactato fit vere corpus Christi mactatū, qualiter fit in altari, dū panis trāsit in corpus Christi, quod pro nobis fuit mactatum.

64. Hunc modum dicendi bene impugnat P. Vasquez c. 6. n. 43. & sequentibus; quia quod res ipsa, in quam aliquid conuertitur, sit iam occisa, non est mactatio ipsius, ergo nec sacrificatio: sicut si panis conuerteretur in ouem, quæ iam erat antea occisa, non daretur tunc mactatio ouis. Item corpus Christi in cœna nondum erat occisum; ergo tunc non conuersus fuit panis in aliquid mactatum: ergo non fuit tunc factum sacrificiū: quod esset contra Triden. Sess. 22. c. 1. Denique nec modò post resurrectionem est vere corpus Christi occisum, sed viuum, ergo modò panis non conuertitur in aliquid mactatum, sed in id, quod aliquando fuit mactatum, & nunc est viuum: hoc autem non sufficit ad sacrificiū; sicut si panis conuerteretur in ouem, quæ anno præterito fuit mortua, & postea surrexit, nemo diceret, sacrificari nunc illam ouem. Denique addi potest, hoc modo non tam sacrificari Christum, quam ipsum panem: illud enim dicitur sacrificari, quod ex non mactato transit in mactatum: cum ergo panis sit, qui non mactatus transit in mactatum, ille erit, qui sacrificatur magis propriè; quā corpus Christi.

SECTIO V.

Nostri sententia de essentia huius sacrificij.

64. Fundamenta tertiæ, & quartæ sententiæ supra posita satis ostendunt probabilitatem vtriusque; quare illa mihi magis placet, quæ vtramque ita coniungat, vt neutrius fundamenta habeat contra se. Verisimilius ergo existimo, vtramque actionem, consecrationem scilicet, & consumptionem pertinere ad substantiam huius sacrificij; quæ videtur esse sententia communior apud Theologos. Bellarm. dist. c. 27. concl. 7. & 8. Sotus, & alij, quos refert, & sequitur P. Ioan. Bapt. Scortia lib. 1. de sacrificio, c. 5. Adde tamen ita vtramque actionem pertinere ad substantiam sacrificij, vt posita consecratione, iam sit posita substantialis sacrificatio; adueniente vero sumptione, ponatur etiam aliqua pars eiusdem substantiæ; quod non repugnat: nam etiam Sacerdos, quando sumit dimidiam partem hostiæ, sumit substantialiter hoc sacramentum; & tamen sumptio

alterius dimidiæ partis est etiam aliquid substantiale pertinens ad sumptionem sacramenti.

Vt autem explicemus, quomodo consecratio sit substantialiter sacrificatio, aduerto, quādo ad rationem veri sacrificij exigimus destructionem hostiæ, nomine destructionis nō semper intelligi physicam, vel metaphysicam corruptionem substantialem hostiæ, sed destructionem vel physicam, vel humanam; ita vt ex vi sacrificiationis, hostiæ, prout est in termino illius actionis, habeat statum aliquem declinioris, & saltem humano modo deficiat. Hæc limitatio videtur esse de mēte omnium, eorum etiam, qui exigunt destructionem victimæ ad rationem sacrificij; nam certum est, hoc sacramentum non destrui physice etiam per actuale sumptionem, donec species corrumpantur in stomacho: sed tamen quia per comestionem videtur humano modo destrui, tunc dicitur vere sacrificari apud illos, qui exigunt destructionem ad essentiam sacrificij; & licet P. Vasquez hoc ipso argumento vtatur, vt probet, sumptionem non pertinere ad substantiam sacrificij, quia scilicet ipsa sumptione non destruit victimam, donec corrumpantur species: sed tamen immerito ita arguit, quia ipsemet Vasq. disp. seg. 22. n. 37. facit sacrificium ouis, licet exigat destructionem, non tamen fieri, quando moritur ouis, sed quando iuglatur, vel percutitur, quia scilicet tunc datur actio decerdotis, à qua humano modo iam cēletur ouis destructa, & occisa; similiter ergo debet de sumptione fieri, per ipsam posse sufficienter sacrificari etiam ante corruptionem specierum, cum eadem sit ratio vtrobique. Item idem Vasq. supra disp. 220. n. 28. dicit, in lege veteri panes solitos sacrificari, quando coquebantur in cibano; & sane coctio illa non videtur esse corruptio substantialis, physice loquēdo, sed tantum accidentalis: potuit ergo similiter in ipsa comestione agnoscere mutationem sufficientem ad sacrificiū ante actuale corruptionem specierum. Denique apud veteres, quibus sicut erat magis frequens, sic etiā erat magis nota essentia sacrificij, inuenimus, aliqua sacrificari solita, per talē destructionē humanam: v. g. quando vinū libabatur effusendo illud ex crateribus in terram in honore Dei, illa effusio dicebatur libatio, & sacrificatio: certum autem est, quod per effusionem formaliter non corrumpēbatur substantialiter vinū, donec postea parlatim siccaretur, & consumeretur, sacrificium autē in ipsa effusione fiebat; quia nimirum per effusionē destruebatur humano modo, quatenus accipiebatur statum aliquē inutilem ad priores operationes: iam enim non poterat deferuire ad vsus humanos, sicut antea; quod sufficit, vt dicatur humano modo destrui, & consumi, licet in sua substantia non patiat mutationē substantialem. Quo etiam modo sacrificabāt aliquādo, proiciēdo aliquid in mare, vel in fluvium, vt refert Ioan. Guiliel. Stuchius lib. de sacris, & profanis sacrificijs fol. 130. quia nimirum per illā summersionē humano modo destruebatur res proiecda, licet non corrūperetur substantialiter in sua entitate.

Hoc supposito, facile erit explicare, quomodo consecratione ipsa sacrificetur corpus Christi: nam licet ipsa consecratione non destruat substantialem, sed tamen destruitur humano modo, quatenus accipit statum declinioris, & talem, quod reddatur inutile ad vsus humanos corporis humani, & aptius ad alios diuersos vsus per modum cibi: quare humano modo idē est, ac si fieret verus panis, & apte creatus, ac condiretur in cibū; quæ mutatio sufficiens est ad verum sacrificiū; fieri enim comestibile illud, quod non erat comestibile, & ita fieri comestibile, vt iam non sit vtile ad alios vsus, nisi per modum cibi maior

maior mutatio est, quam alia, quae ex communi hominum mente sufficiebant ad verum sacrificium. In quo sensu dixit Greg. Niss. adductus *supra* sect. 2. tunc Christum sacrificium declarasse, cum corpus suum discipulis ad edendum praeberet: nam victimae corpus non est ad edendum idoneum, si animatum sit: reddere ergo illud corpus ad statum cibi comestibilis, fuit quasi occidere illud, non physice, sed moraliter, seu humano modo. Hac ergo ratione verissime dicunt PP. ipsa consecratione sacrificari, & post consecrationem iam esse peractum sacrificium; & hac etiam ratione Sacerdos in sua ordinatione accipit potestatem consecrandi, dum accipit potestatem sacrificandi; est enim una, & eadem potestas, cum ipsa consecratio sit sacrificatio. Denique in hoc eodem sensu possunt intelligi Patres alij, qui dicunt Christum se in hoc sacramento quodammodo occidisse, licet ij etiam de mystica occisione possint intelligi, quae fit per separationem sacramentalem corporis, & sanguinis.

68. Cum hoc tamen stat, ipsam sumptionem pertinere ad substantiam, & integritatem huius Sacrificij: nam per ipsam adhuc magis consumitur, & destruitur victima. Nec repugnat, aliquam victimam in eodem sacrificio duplicem destructionem subire: imo in holocausto necesse erat, victimam prius occidi, postea adhuc magis destrui per totalem combustionem, & in aliis sacrificiis, licet non combureretur tota victima, adhuc post occisionem adolebatur in igne aliqua pars illius. Quare Bellarminus *vbi supra* cap. 27. conclus. 7. bene aduertit, nostrum sacrificium assimilari holocaustis; atque sumptionem correspondere combustioni; sicut consecratio correspondet occisioni. Ex quo sumitur optima ratio, cur non possit vilo casu consecrari sine sumptione; cuius ratio difficile redditur, si sumptio non pertineat ad ipsam substantiam consecrationis: in nostra autem sententia facile constat, ideo id esse, quia relinquatur sacrificium incompletum, & imperfectum; veluti si in holocausto occideretur victima, & non combureretur: ideo si moriatur Sacerdos ante sumptionem, debet subrogari alius Sacerdos, qui sumat; ne in meatu sacrificium imperfectum, hoc est, ut perficiatur, & compleatur sacrificatio, & destructio victimae. Hoc etiam sensu dixit Aug. adductus *sect. 2. Manducare panem, esse sacrificium Christianorum*, hoc est, non totale, sed partiale. Denique in hoc eodem sensu officium Ferae sextae in Parasceue dicitur sacrificium, ut vidimus, non quod sit Missa integra, & totalis; sed tamen sit sacrificium partiale, & completum sacrificij praecedentis diei, & non mera communio sacramentalis; ut volunt auctores tertiae sententiae; sed aliquid, quod habeat etiam effectum per modum Sacrificij, ut postea videbimus. Et videtur esse de mente S. Thomae in *presenti* hac q. 83. art. 2. ad 2. ubi ait, licet illa die non consecratur hoc sacramentum; ne tamen Ecclesia sit ea die sine fructu Passionis, sumi hac die corpus Christi praecedenti die consecratum. Sentit ergo, illam sumptionem prodesse Ecclesiae, & per consequens per modum Sacrificij. Nam sumptio mere sacramentalis solum prodest fumentis, non Ecclesiae; nec ad hoc requireretur sumptio à Sacerdote, sed sufficeret, si Laicus sumeret Eucharistiam. Illa ergo communio Sacerdotis, plus habet, quam simplex communio.

69. Dices, hanc secundam partem repugnare primae parti nostrae sententiae: si enim ipsa sumptio est sacrificium; ergo illa Fera sexta vere datur sacrificium; ergo vere celebratur Missa; ergo falso negant Concilia, & Patres, dum simpliciter negant, illa die celebrari Missam in Ecclesia. Respondeo sacrificium illius diei non esse sacrificium integrum, sed comple-

metum Sacrificij; ideo verissime negari, illo die fieri sacrificium: ceterum propter illud etiam complementum sacrificij, quod tunc fit, potest Ecclesia petere à Deo, ut acceptabile sit illud sacrificium, nomine sacrificij intelligendo ipsam victimam iam praefabricatam die praecedenti, quam iterum praesentat in altari, & cuius oblatione consummat, sicut in holocausto posset idem dici de victima occisa, & nondum cōbusta: adhuc enim per cōbustionem offertur, & possumus petere, ut illa victima sit acceptabilis, atque illa vltima oblatio; quae licet non sit completa, sed partialis, est tamen aliquo modo oblatio.

70. Sed contra vrgebis, esse discrimen magnum ab holocausto; quia in holocausto ante combustionem non praesupponitur sacrificium consummatum: at vero in nostro sacrificio ante sumptionem iam praesupponitur consummatum: ideo enim videtur dici in Liturgia Graecorum supra adducta, quando fit Sacrum ex praefanctificatis die praecedentis; iam illud sacrificium fuisse prius praefanctificatum, & consummatum. Resp. ante communionem non esse consummatum: illo autem casu dicitur vere iam praesummatum; quia die praecedenti non solum praefecit consecratio, sed etiam sumptio, quae fuit completum illud sacrificium: cum hoc tamen stat, adhuc quoad partem nondum sumptam posse iterum consummari, & perfici idem sacrificium die sequenti: sicut nunc, quando Sacerdos sumpsit dimidiam partem hostiae, vere iam perfecit substantialiter sacrificium; sed tamen dum postea sumit alteram dimidiam partem, adhuc illa sumptio pertinet ad illud sacrificium, ut complementum illius, non essentiale, sed integrale, quia re vera etiam illa sumptio est destructio partialis victimae oblatae: alioquin sola sumptio primae particulae pertineret ad sacrificium; sumptio autem aliarum partium esset communio mere Laica, & priuata; quod ridiculum esset.

71. Ex hoc tamen insurgit dubium, quomodo possit sumptio illius diei sequentis applicari per modum sacrificij: nam si illud sacrificium iam fuit perfectum, & consummatum die praecedenti, ergo iam habuit totum suum effectum die praecedenti; ergo iam non potest de nouo applicari pro alio fructu, cum non sit aliud sacrificium, sed solum consummatio quaedam partialis, & integralis prioris Sacrificij: vel si adhuc potest applicari, & extendi ad alios fructus; ergo per priorem consumptionem non fuit habitus integer fructus illius sacrificij. Quod à fortiori dicendum erit, post consecrationem ante sumptionem, nondum haberi fructum Sacrificij; nam videmus, post consecrationem adhuc applicari illud sacrificium pro defunctis, & pro aliis necessitatibus: ergo non habuit suum effectum ante sumptionem.

72. Ex huius dubij declaratione constabit magis, quomodo sumptio pertineat ad substantiam Sacrificij, ita tamen ut ante sumptionem iam posita sit essentia sacrificij, licet non integri, & compleri. Pro cuius explicatione repetendum est, quod diximus *supra* disp. 12. sect. 2. de effectu Eucharistiae, ut sacramentum est, scilicet haberi per sumptionem primae particulae; ita tamen ut possit augeri, & extendi effectus ille, quamdiu sumuntur aliae particulae, vel etiam quamdiu species sunt in stomacho, si adsit maior, vel melior dispositio, quia in toto illo tempore dat eum effectum, quem daret ab initio, si totam illam dispositionem in principio inuenisset: sic etiam de sacrificio dicendum, habere suum effectum, quando primo ponitur substantia Sacrificij; augeri tamen, vel extendi eundem effectum, quamdiu durat integritas, & completio eiusdem Sacrificij, ita ut per omnes sui partes simul sumptas causet effectus, quos possit etiam

70.
vrgebis.

Respondeo.

71.
Insurgens
dubium.

72.

Ex declaratione huius
dubij magis
constabit, quomodo
sumptio
pertineat ad
substantiam
Sacrificij.

etiam causare ab initio, si totam illam dispositionem inuenisset positam: hæc autem dispositio in ordine ad sacrificium magna ex parte est applicatio offerentis pro isto, vel illo effectu, maxime in ordine ad impetrandum; hinc est, posse habuisse effectum die præcedenti, & tamen propter nouam applicationem extendi ad nouos effectus; quando consumitur alia pars eiusdem sacramenti; non enim est minoris efficacia hæc pars; siquidem hos etiam effectus potuisset causare ab initio, si ab initio posita fuisset eadem applicatio: non enim causet hunc effectum per modum noui Sacrificij, sed per modum nouæ partis eiusdem Sacrificij, quæ nondum consumpta erat. Hinc etiam est, quomodo possit post consecrationem applicari, quia re vera sacrificium durat in ratione Sacrificij usque ad consumptionem, sicut re vera sacrificia durabant post occisionem usque ad combustionem; atque ideo ante combustionem potuissent iterum applicari; & licet concederetur, effectum principaliorem sacrificij statim haberi post consecrationem, & quod ille non possit iam variari; sed tamen quamdiu durat consummatio illius Sacrificij, potest adhuc iterum, atque iterum applicari, saltem impetratorie: nam in hoc genere non habet limitem, sed pro maiori, & maiori applicatione potest extendi ad plures effectus idem sacrificium, licet non infallibiliter habendo; & hoc saltem modo potest applicari de nouo sumptio sacramenti illius Ferie sextæ, si iam totus effectus satisfactorius illius Sacrificij fuit expletus, & applicatus die præcedenti.

73.
Tres compositiones diuersas.

Secunda.

Tertia.

Possumus ergo considerare in hoc sacrificio tres compositiones diuersas; prima, quæ complectitur consecrationem illius duplicis speciei corporis, & sanguinis; de qua compositione dicemus sect. 8. an requiratur ad essentiam sacrificij, an verò in singulis speciebus seorsim reperiatur verum sacrificium. Secunda compositio est, quæ componitur ex consecratione, & sumptione, & hæc est quasi ex partibus integrantibus heterogeneis; vt homo componitur ex capite, manibus, &c. quare sicut homo sine manibus esset essentialiter homo, sed incompletus, ita hoc sacrificium in consecratione est essentialiter sacrificium, sed adhuc incompletum, donec integretur, & compleatur per sumptionem. Tertia denique compositio est ex partibus ipsis specierum, quæ consecrantur, vel sumuntur; consecratio enim, vel sumptio tot habet partes, quot sunt partes in hostia, quæ consecratur, vel sumitur; & hæc compositio est etiam ex partibus integrantibus, sed homogeneis; quare in consecratione, & sumptione dimidia hostia inuenitur sacrificium, non solum essentialiter, sed integrum; sicut homo, antequam augeatur, est homo integer, licet per ipsum augmentum acquirat aliquam partem nouam, & homogeneam cum præcedentibus. In consecratione ergo datur essentia sacrificij, sed non datur integritas sacrificij; per consumptionem vero, iam fit integrum sacrificium: ceterum, si augetur sumptio per sumptionem homogeneam pluriarium hostiarum, sicut, durante illa sumptione, durat extensio actio sacrificandi, potest etiam durare extensio in effectu, si adit noua dispositio, & applicatio, maxime in ordine ad impetrationem: & hoc modo facile concordantur, qui dicunt, sine consecratione non dari Missam; & qui dicunt, illa FERIA sexta dari sacrificium; quod Ecclesia applicat pro illis, pro quibus illa die specialiter orat.

74.
Quæstio.

Potes; siquidem in consecratione inuenitur sufficienter essentia sacrificij, vnde habemus, sumptionem ipsam esse partem sacrificij; potuit enim adhiberi solum vt comestio hostie sacrificata, quam certum est, non fuisse semper partem sacrificij, sed po-

tius participationem rei sacrificatae. Resp. colligi hoc sacrificium in primis à posteriori, ex mente Ecclesie appellantis illam sacrificium in die Parasceues; item ex eo, quod nunquam liceat vllò casu, vel necessitate relinquere consecrationem sine sumptione, sed necesse est, aliam etiam hostiam consecrare, si illa prior non potest sumi; quod si sacrificium iam fuisset integrum, non fuisset necesse aliam hostiam consecrare: nam sumptio huius secundæ hostie non esset participare de primo illo sacrificio, quod iam fuerat completum, sed de alio facto de nouo per secundam consecrationem. Deinde colligitur ex modo, quo fit hoc sacrificium, scilicet sub speciebus panis, & vini; quare debuit imitari sacrificia antiqua panis, & vini: ideo enim potissime dicitur Christus Sacerdos secundum ordinem Melchisedech, qui sacrificauit in pane, & vino: vnde sicut in eiusmodi sacrificijs panis ipse, & vinum destruebatur, ita etiam ad hoc sacrificium debuit pertinere destructio ipsa panis, & vini sacramentalis, quæ fit per consumptionem; & licet olim destructio panis, & vini fieret fortasse alio modo per combustionem, vel effusionem; & hoc tamen non debebat fieri in hoc sacramento propter eius reuerentiam, sed solum per comestionem, & potum, qui erat modus nobis vtilior, & magis decens ipsi sacramento. Differt tamen hoc sacrificium à sacrificio Melchisedech, quod in illo tota essentia sacrificij erat in destructione panis, & vini; in hoc autem sacrificio, cum non solum detur panis, sed caro, & sanguis; imò non fit vere panis, sed homo viuus, qui sacrificatur, debuit etiam imitari sacrificia vetera, quibus oves, & boues mactabantur, & consisteret saltem partialiter in ipsa mactatione, & quasi destructione Christi, quæ prius fit per verba consecrationis; vt eo magis appareat, quam ingeniose Diuina sapientia in hoc sacramento vno sacrificio complexa fuerit antiquorum sacrificiorum differentias; & quam vere Ecclesia dicat in Oratione Dominica sexta post Pentecosten: Deus, qui legalium differentiam hostiarum vniuersi sacrificij perfectione sanxisti, &c. Nam hic inuenimus sacrificium simile illis, quæ de agnis, & ouibus offeruntur, cum offeratur Christus ipse, verus Dei agnus; inuenimus etiam sacrificium libamenti, & immolationis, simile iis, quæ in pane, & vino fiebant; inuenimus holocaustum, cum tota hostia tandem in Dei honorem consumatur; inuenimus denique sacrificium pacificum, de quo non solum Sacerdos, sed alij etiam participare possunt; nec mirum, cum illis omnibus sacrificijs hoc vnum nostrum succederet, illorum differentias excellentissimo gradu superaturum.

Dices, ex doctrina tradita videri fieri, posse aliquid quando ex rationabili saltem causa omitti sumptionem post factam consecrationem; quia sumptio requiritur tantum ad integritatem, non ad essentiam sacrificij; ergo sicut aliquando licet prætermittere satisfactionem, quæ est pars integralis sacramenti Pœnitentiæ, quia sine illa datur essentia sacramenti sic etiam aliquando licebit prætermittere sumptionem, sine qua datur essentia sacrificij. Resp. negat. Dicitur sequelam: ratio autem discriminis inter satisfactionem, & sumptionem ea est, quod satisfactio est pars non solum integrans, sed leuis in ratione patris: ordinatur enim ad effectum minus principalem, nempe ad solam remissionem pœnæ temporalis; & quidē cum ille effectus non sit sepe necessarius, vel etiā possibilis; non mirū quod aliquando ex leuitate materia possit sine culpa graui prætermitti illa pars: at vero sumptio est pars grauissima huius holocausti, & ordinata ad effectum eiusdem rationis, & ad cultum Dei, qui fit per completam destructionem victimæ quæ

SECTIO VI.

Soluuntur alie obiectiones, quæ contra prædicta possunt fieri.

Restant adhuc alie obiectiones, quæ partim sunt ab Auctoribus, partim fieri possunt contra nostram doctrinam. Prima obiectio sit ex P. Vasquez, quia sacrificium Missæ repræsentat sacrificium factum in cruce; hoc autem non per sumptionem, sed per consecrationem repræsentatur, ubi corpus consecratur seorsum à sanguine; ergo sumptio non est sacrificium, sed sola consecratio. Respondetur, consecratione quidem repræsentari sacrificium crucis, sed sumptione etiam partialiter repræsentari. Nam sicut in cruce Christus cruenta occisus est, ita in altari incurrente sub speciebus consumitur: quare in Tridentino *sess. 13. c. 2.* dicitur, Christum præcepisse, ut huius sacramenti sumpcione coleremus eius memoriam, & annuntiaremus eius mortem.

Secunda obiectio ex eodem Vasquez: per sumptionem destruantur ad summum species, non vero corpus, aut sanguis Christi; ergo destructio, quæ fit per sumptionem, non refert, ut dicamus, per ipsam sacrificari corpus, & sanguinem Christi. Respondetur negando consequentiam: nam in primis non requiritur ad sacrificium, quod destruat quolibet pars rei oblata: satis est destrui totum ut singula etiam partes dicantur oblatae. Sicut in cruce materia Christi, vel eius anima non sunt destructæ, sed sola humanitas; & tamen eo ipso dicuntur oblatae eius partes: sic etiam in præsentis res oblata est panis celestis, constans ex corpore Christi, & speciebus, qui destruitur per sumptionem; quod sufficit, ut Christus etiam in eo contentus dicatur offerri, & sacrificari. Deinde, non utcumque destruitur illud totum, sed ita ut substantia illius eximatur etiam humanis visibus, quibus antea erat apta; quod sufficit, ut ipsa etiam substantia per illam destructionem sacrificari dicatur.

Tertia obiectio ex eodem Vasquez: si sumptione sacrificaretur; ergo dum laici communicant, sacrificant etiam. Negatur consequentia; quia non quævis sumptio sufficit, sed quæ fit à legitimo ministro, & hac intentione sacrificandi. Quo etiam soluitur similis obiectio facta à Suarez, quod scilicet sacerdos, quoties communicat de manu alterius, posset sacrificare. Respondemus enim; si haberet animum sacrificandi posset sacrificare, non complete, sed incomplete eo modo, quo sacrificat feria sexta in Parasceue: ad hoc enim parum refert propria, vel aliena manu communicari: ceterum peccaret graviter Sacerdos, qui talem animum haberet.

Quarta obiectio: in hoc sacrificio Christus est principalis offerens: Christus autem non se manducat in altari; ergo manducatio non est oblatio, sed aliquid omnino consequens. Respondetur; etiam in cruce Christus fuit offerens, & tamen non se occidit, sed exhibuit occidendum: sic etiam in altari se exhibet manducandum, quod sufficit, ut manducatio ipsa tribuatur Christo magis proprie, quam eius occisio: illa enim fuit solum permissive: sumptio vero fit etiam ex eius præcepto. Adde, antiquos sacerdotes apud Gentiles non semper manu propria occidisse victimas, sed aliorum ministerio, quibus signum occidendi dabatur: quare poterit se Christus sacrificare, dum alius ex eius commissione illum sacrificat, ut videbimus *sect. 7.*

Quinta obiectio: certum est, Christum in æterna sacrificasse; non tamen est certum, sumpsisse hoc Sacramentum; ergo sumptio non est oblatio. Respondetur,

quare non potest omitti sine gravissima culpa, licet solum sit pars: neque enim omisso omnium partium habet parem indecentiam: pars quippe hominis est manus, & pars etiam sunt capilli; & tamen non ita necessarii sunt capilli ad integritatem, & perfectionem hominis, sicut manus: illi enim pertinent ad quandam decentiam, & finem secundarium: manus vero ad operationes, & finem primum. Sic etiam ordinatio Sacerdotum habet duas partes: prior dat potestatem consecrandi; posterior dat potestatem absolvendi: & licet prior possit esse essentialiter sine posteriori, nunquam tamen potest dari una, quin teneatur Episcopus dare postea alia; quod si moriatur Episcopus, debet substitui alius, qui compleat ordinationem ne maneat incompleta.

Denique ex his inferitur, minus Theologicæ loquutos Henrici lib. 9. de sacrific. c. 9. §. 2. & Fagundez lib. 3. de 1. præcepto Ecclesiæ c. 4. n. 26. & c. 5. n. 20. qui dicunt, posse Sacerdotem in Missa non sumere quidquam ex hostia, quam consecrauit; sed illam in Sacrario servare, & sumere solum hostiam, quæ antea in Sacrario erat: quod quidem absque ullius auctoritate dixerunt, afferentes solum vinum (melius dissilient abulum) ex ignorantia quorundam parochorum, qui ita faciunt. Hoc tamen est contra sensum Ecclesiæ, & omnium Doctorum. Nam in primis Ecclesia in Rubrica Missalis sæpius admonet, si post consecrationem contigerit species sanguinis omnino effundi, aut in ipsis, vel in hostia venenum apparere; debere Sacerdotem aliud vinum, vel aliam hostiam consecrare, quam fumat. Hoc autem nec esset necessarium, nec licitum, si doctrina illorum Auctorum vera esset: si enim ad Missæ integritatem sufficit consecratio, & sumptio utriusque speciei, siue fumantur, quæ tunc consecrata sunt, siue quæ in alia Missa fuerint consecrata: non oporteret in illis casibus aliam hostiam consecrare, sed sufficeret fumere unam particulam consecratam ex Sacrario, vel etiam (si sanguis effusus fuisset) sufficeret ex alio altari accipere ab alio Sacerdote celebrante partem ex calice, & cum illo proficui Missam inceptam, & consummare sacrificium, ad quod per te sufficit consecratio, & sumptio sacramenti aliàs consecrati. Unde inferitur, nec posse in illo casu adhiberi secundam consecrationem; hæc enim non potest absque ingenti Sacrilegio adhiberi, nisi necessaria sit ad perfectionem sacrificij. Sicut ergo non posset absque sacrilegio iterum consecrare Sacerdos, quando ex calice dimidia pars effusa esset, & dimidia remaneret; quia illa sufficit ad perficiendum sacrificium: ita nec posset absque sacrilegio consecrare, cui tota hostia consecrata ablata fuisset, vel appareret venenata, si posset ex sacrario alia accipere, vel facere, ut afferatur sibi ex alio altari; cum æque bene per te perficiatur idem sacrificium fumendo illam hostiam antea consecratam, ac si acciperetur dimidium hostiæ tunc consecratae. Male ergo præcipit Ecclesia, ut in iis casibus iterum consecratur: quod idem omnes Theologi, nemine dempto, necessarium esse dicunt propter perfectionem debitam sacrificij. Ratio autem sumitur ex dictis, quia debet eadem victima consumi, & ideo iura non dicunt solum, sacerdotem debere participare in Missa de hoc sacramento; sed debere participare de eodem sacrificio: sic enim dicitur in Conc. Tolet. 12. c. 5. relato in c. Relatum 11. de consecrat. dist. 2. Nam quale (inquit) erit illud sacrificium, cui nec ipse sacrificans particeps esse cognoscitur? Merito ergo illam sententiam improbabilem omnino esse, dixit Ioan. Præpositus in præsentis, q. 83. art. 1. dub. 7. n. 50. & nostram ut certam omnino supponit Gaspar Hurt. disp. 6. de Euch. dist. 9. in fine.

P. Ioan. de Lugo, de Sacramentis.

Henrici.
Fagundez.
Quam pa-
ram in Zu-
cari Theo-
logia sunt
locuti.

77.
Primo obiectio.

Respondeo.

Conc. Trid.

78.

Secundo obiectio.

Respondeo.

79.

Tertia obiectio.

80.

Quarto obiectio.

Respondeo.

81.

Quinto obiectio.

T Respondeo.